

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Geminarum vtrinque porticum, & valuarum trium ad orientalem plagam
spectantium descriptio. Cap. XXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

Amplissimi sub dio regionis & porticum descriptio.

CAP. XXXIII.

DEinde ad amplissimum templi locum libero cœlo patentem exornandum se contulit: cui & solum lapide eximio constratum, & porticus longis ambulationum spatiis ex tribus lateribus circumdati, permultū decoris attulerunt.

Ecclesia augustissimi parietum opificii, elegantia, & inaurationis, descriptio. CAP. XXXV.

ADuerso autem lateri antri, quod solem orientem spectabat, regale & augustum sanctuarium adiunctū fuit: opus planè eximium, ad infinitam altitudinem erectum, longitudine & latitudine immensa patens. Cuius edificiū partes interiores, marmoris, versicoloris materia incrustatæ: exterior autem parietum superficies politis lapidibus, qui commissuris quibusdam inter singulos interiectis colligabantur, exornata, singularè quandam pulchritudinis speciem, eamque non minus ad aspectum illustrè, quam si marmore obducta fuisset, præbuit. Quòd autem ad ipsa tecta in sublimi posita attinet, exteriores eorum partes plumbea obtexit materia, quæ tanquam firmum munimentum, tempestuosos imbres depelleret. Interiores vero celatis laquearibus affabrè inter se compactæ, & tanquam quoddam vastum pelagus, per vniuersum sanctuarium, coagmentationibus quibusdam inter se continenter cohærentibus, diffusæ dilatataque, & fulgente auro passim coopertæ, totum templum, velut lucis claritate mirè illuminarunt.

Geminarum vtrinque porticum, & valuarum trium ad orientalem plagam spectantium descriptio.

CAP. XXXVI.

DVabus porticibus, partim subterraneis, partim supra terram eminentibus Xysti gemini ex utroque latere adiecti, ad longitudinem sanctuarii porrigebantur: quorum testudines erant auro insigniter, & vario artificio illustratæ. Ex quibus, alter à fronte inferioris templi columnis ingentibus suffulciebatur: alter intro spectans,

M m 5 substra-

EVSEBII DE VITA

substratis postibus, magno extrinsecus ornatu decoratis, erigebatur. Tres portæ ad orientem solem aptè & eleganter dispositæ, multitudini ingredientium patuerunt.

Hemisphæri columnarum duodecim & craterum descriptio. CAP. XXXVII.

Istis ex aduerso erat fornix dimidiati vniuersi cœli circuli speciem adumbrans, in summo sanctuario in orbem ductus: quem duodecim columnæ feruatoris apostolis numero pares, tanquam coronam cingebant, crateribus ex argento confectis circa fastigia cœcinne expositæ: quas imperator Deo illic pro monumento pulcherrimo dicauit.

Portarum atriensium exedarum & vestibulorum descriptio. CAP. XXXVIII.

Inde ad introitus pro templo locatos accedentibus area patuit. Erant inibi vtrinque, primo atrium, deinde porticus, ad extremum atrienses portæ: post quas in ipsa media platea à foro eo deducente totius edificii vestibula perpolitè constructa, iter illac facientibus admirabile visu spectaculum, quod rerum intus fabricatarum pulchritudinem quodammodo monstrabat, exhibuerunt.

De multitudine donariorum. CAP. XXXIX.

Istud vero templum, quo tanquam testimonio salutaris domini resurrectio illustris & nota fiebat, extruxit imperator: & quo totum illud magnifico & regali ornatu decoraret, insignibus, quæ oratione explicari nequeunt, & monumentis auri, argenti, & lapidum pretiosorum materie distinctis, & quasi depictis, quæ erant numero ferè infinita, adornauit. Quorum apparatus, tum magnitudine, tum multitudine, tum varietate, denique adeo artificiosè elaboratum, sigillatim iam oratione persequendi otium non datur.

De ecclesiarum erectione Bethleem & in monte oliuarum. CAP. XL.

Eodem tempore, cum alia duo loca, quibus duo abdita & quasi mystica antra multum honoris & dignitatis